

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje št. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 8. V Ptuju v nedeljo dne 24. februarja 1907. VIII. letnik.

Prvi naš strankini zbor.

(Nadaljevanje in konec).

V. Časniki in tisek stranke.

Poročevalec dr. pl. Plachki je govoril o ustanovitvi tiskovnega društva „Stajercovega“ in prečita društvena pravila. To društvo ima namen, ustvariti finančni temelj listu in vsemu našemu tisku. Izdali se bodo deležni listki. Vsak član tega društva ima podariti 10 K posojila. Ta svota se obrestuje in tvori prometni kapital za društvo. Govornik je pojasnil, da imajo vse pomembnejše stranke tako tiskovna društva. Priporočal je sprejetev predlaganega društva in mnogobrojni pristop. (Odobranje.)

Zbor je sklenil ednoglasno in brez debate ustanovitev „Stajercovega tiskovnega društva“ na podlagi pravil, katerih glavni paragrafi so sledeči:

§ 3. Član društva je lahko vsak samostojni, polnoletni moški avstrijski državljan. Pristop se naznani društvu pisno ali ustmeno. Odhoda pa lahko odkloni sprejem, brez da bi povedal za-to vzroke.

§ 4. Vsak član mora podariti društvu posojila 10 K, katere se vrne in obrestuje; poleg tega se letni donesek.

§ 8. Društveno delo opravljata občni zbor in društveni odbor itd. itd.

Urednik K. Linhart je poročal o uredništvu lista in zlasti pritoževal, da se mu dopisila tolikokrat osebne, malenkostne dopise, ki se jih vrže potem v koš. Priporočal je v tem oziru stvarnost. (Odobranje.)

Tiskarnar g. W. Blanke je poročal o potrebi izdajanja knjižic, koledarjev itd. ter je označil s številkami, kake svote bi tako izdajanje stalo. Tudi to poročilo se je vzelo na znanje.

VI. Društva naše stranke.

Veleposestnik g. Maks Straschill je poročal o društvih „Stajercove“ stranke. Označil je delovanje že obstoječega društva na Bregu pri Ptuju in priporočal ustanovitev primernih političnih društev. (Odobranje.)

VII. Razno.

Pri zadnji točki je podal urednik K. Linhart sledeče predloge: 1. Vpeljejo naj se „Stajercove“ užigalice. — 2. Izdaja naj se za leto 1908 „Stajercov“ koledar. — 3. Zgodovina „Stajerca“ in njegove stranke naj se izda v primernih obliki tudi v nemškem jeziku.

Vsi ti 3 predlogi so bili ednoglasno in z odobravanjem sprejeti.

Nadalje je predlagal govornik dvoje resolucij. V prvi je zahteval, naj pripravijo naši deželni poslanci trboveljskega župana Roša do tega, da odgovori na napade „Stajerca“. V drugi resoluciji pa je opozarjal na bojkotno gibanje in obdolžil namestnika štajerskega glavarja dr. Jurtele, da je povzročitelj tega bojkota.

Župan Orng je izjavil, da je on mož, katerega danes razni nasprotniki najbolj napadajo. Rekel je, da pričakuje očitni napad v deželni zbornici in da hoče tam dokazati, da je vso prvaško očitanje podla laž. Potem pa bode on (Orng) prijel napadalec za ušesa. (Zivahno odobranje.)

Po kratki debati katere se je udeležil tudi

ormužki župan Kautzhammer, sta se sprejeli obe resoluciji. V deželni zbornici se bode govorilo naprej.

S tem je bilo glavno delo končano in predsednik Stiger je zaključil velezanimivo zborovanje.

Prvi naš strankarski zbor je dokazal, da smo živi in krepki in da je le iluzija, le sen, kar si predstavljajo naši nasprotniki, — da bi namreč naše gibanje umrlo. Napredek zmaguje in tudi na Štajerskem in Koroškem bode premagalo svitlo solnce napredka temno noč klerikalnega prvaštva.

Politični pregled.

Volitve razpisane. Minister za notranje zadeve je določil, da se vršijo nove volitve za državno zbornico v torek, 14. majnika; ako bodo ožje volitve potrebne, se bodo vršile četrtek, 23. maja. — 14. odnosno 23. majnika velja kot volilni dan za vse kronovine, razven Galicije in Dalmacije. S tem so torej volitve razpisane in boj se prične na celi črti. Glasov nove postave ima volilno pravico vsaka oseba moškega spola, ki je dokončala 24. leto, ki je avstrijski državljan, ki ni izključen vsled kakšnega vzroka od volilne pravice in ki biva v občini od dneva razpisa volitve (19. februarja 1907) vsaj eno leto. Za poslanca se zamore voliti vsako osebo moškega spola, ki je vsaj 3 leta avstrijski državljan, čez 30 let star in ni izključen od volilne pravice. Naprednjaki, na delo!

Splošna volilna pravica in deželni zbori. Iz Dunaja poročajo, da se je izjavil cesar proti temu, da bi se vpeljala splošna in ednaka volilna pravica tudi za deželne zборе. Zato baje tudi vlada ni dovolila vpeljavo splošne in ednake volilne pravice za tržaški občinski svet, ki je obenem deželni zbor.

Deželni zbori v Salzburgu, Gorici, Vorarlbergu in na Češkem so pričeli s svojim zasedanjem. Vlada je sklicala nadalje za 25. t. m. deželne zборе za Štajersko, Moravsko, Trst in Zg. Avstrijsko.

Ogerski škandali se vlečejo kakor morske kače skozi časopise. Lump Polonyi je odstopil in celi svet pričakuje, kaj vse se mu bode pri sodnji dokazalo. Dosti prida niso ti ogerski politiki. Šele te dni je bil obsojen poslanec Nessi zaradi goljufije na 3 mesece ječe. Polonyijevemu škandalu je sledil drugi. Poslanec Lengyel je pustil namreč iz tajne vladine pisarne ukrasti neke dokumente, iz katerih je razvidno, da je podkupavala ogerska vlada razne časopise z velikanskimi svotami. Škandal je vedno večji. Res, posebno ponosni ne smemo biti na svoje madžarske sosede!

Iz Srbije. Tednik „John Bull“ v Londonu je objavil članek, v katerem trdi, da je srbski kralj nezmožni, duševno in telesno propadli pijanec, prestolonaslednik pa navadni pustolovec. Srbska vlada je list vsled tega prosila, naj ne piše tako odkrito. Ali celi svet ve, da je kralj Peterček — na koncu svoje latinščine. Prvaki in njih listi so povzdigavali svoj čas tega kralja po revolverjevi milosti v deveta nebesa. Zdaj seveda molčijo . . .

Krvava Rusija. Ustaši so ustrelili šefa pristana v Baku. Istočasno so ustrelili delavci na ulici ravnatelja Kretschmerjeve fabrike v Lodzu. Nadalje so umorili tajnika Nik. Witte v svoji graščini in vrgli 2 hlapca v vodnjak. V Varšavi pa je obsodilo vojno sodišče 3 ustaše na smrt.

Dopisi.

Sv. Vid nad Valdekom. Znani župnik Fricke Repolusk je rogovilil na prižnici in opsoval tiste občane, ki ga niso hoteli voliti v občinski odbor. Pravil je, da je prišla neka ženka k njemu in mu je rekla, da bi ga ženske gotovo volile. Ja, Fricke, dobro je, da nimajo terojalke prvo besedo! Sicer se pa zdaj Repolusk poteguje, da bi vendar prišel v odbor. Pa ne bodeš kaše pihal, Fricelj! Mi te ne maramo in veselje bode zavladalo v naši občini, kadar jo od nas odkuriš. Ti, fajmošter, ponižno se priporoči pri „Stajercu“, da ti pošlje svojo 6. štev. Tam prečitaj novo volilno postavo in videl bodeš, da se odslej ne sme več tako nastopati, kakor so klerikalni hujskači dosedaj nastopali. Ako pa psuješ čez naš list, prijeli te bodedo odločneje za ušesa. Enega slabega naročnika si „Stajercu“ odbil, ali zato je „Stajerc“ šest novih dobil.

Neuhaus (Doberna) pri Celju. Med hudo zimo smo zasneženi Dobrnčanje tako, da nimamo dosti dotike z ostalim svetom. 14. t. se je zgodila pri nas neka nesreča in duhovni gospod in kaplan ter nasprotnik naprednjakov Francelj Schreiner se je moral potruditi na mrzli zrak, da podeli amirajočemu človeku zadnjo tolažbo. Pri tej priložnosti sta čula dva moža zvonjenje; vkljub mrazu sta stopila iz hiše, pokleknila in pričakovala blagoslov z Najsvetejšim. Ali duhovnik je takoj opazil, da sta ta dva možaka pristaša napredne stranke; pogledal ju je zaničljivo in šel mimo, brez da bi ju blagoslovil. Ali je sv. blagoslov le za prvake ali za vsacega kristjana? Ni čuda, da raste vsled takega sovraštva nejevolja in napetost ter da peša vera. Kdo je kriv temu? Gotovo tisti, ki ne privoščijo naprednjaku niti blagoslova, ako ravno je Kristus še na križu molil za — sovražnike.

Iz Vojnika. Dne 6. do 8. t. m. se je tudi v Vojniku priklatil, baje iz Dobre neki črno kostonci srednje, precejšnje velikosti, hišni „stekli pes, ki je držal rep med nogami navzdol, ter glavo pobešeno proti tlam. Stikal je od hiše do hiše, vohal in obiskoval pse, ter jih večinoma ogrizel. Ker imajo tukaj psi že več mesev nagobčnike (Maulkörbe), se ti seveda niso mogli braniti, dočim je bil stekli brez nagobčnika! Bil je ta sicer obstreljen, a ni pal, potem je zginit, a 9. in 10., to je v soboto in pustno nedeljo, je spet prišel od nekodi, ter zopet pse iskal in grizel. Ravno o tem času proti 8. uri dopoldne so ljudje iz cerkve križem hodili, toraj je bila velika nevarnost. A neki mladi pogumni čevljar, tudi vojak, po imenu Miha Ribizl, psa zagledavši se takoj z gnojnimi vilami oboroži, ter ga čaka za hlevom in ga vdari in pobije na glavi, in tako mogoče še veliko več ne srečo zabrani! Zato je res čudno in žalostno, ta tak junak, ki se v blagor za druge